

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/74/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5708207578
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5708207578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Jany Kotrčovej v právnej veci navrhovateľa: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bratislava 29, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235, zastúpeného spoločnosťou Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, proti odporcovi: Ing. A. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. K., J. D. č. XX/XX, právne zastúpenému JUDr. Ivetou Ďurčatovou, advokátkou, so sídlom v A., D. č. XX, v konaní o zaplatenie 2.441,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/129/2008-176 zo dňa 04.06.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 2.441,61 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 22.07.2008 až do zaplatenia a uhradiť trovy konania v sume 146,38 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku sa rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 2.441,61 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 22.07.2008 až do zaplatenia a uhradiť trovy konania v sume 146,38 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie o zaplatenie 8,5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 2.441,61 eur od 07.07.2008 do 21.07.2008 zastavil.

Napadnutý rozsudok sa opiera o ust. § 11 ods. 1, 3 vyhlášky č. 423/1991 Zb.

V konaní podľa názoru súdu bolo preukázané, že ku škode nedošlo pri plnení pracovných úloh, a preto nie je možné aplikovať zo strany navrhovateľa ust. § 11 ods. 3 citovanej vyhlášky. K tomuto záveru súd dospel na základe rozsiahleho dokazovania vykonaného v konaní Okresného súdu v Martine sp. zn. 10C 87/99. Takýto záver jednoznačne vyplýva z čiastočného rozsudku okresného súdu zo dňa 20.12.2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co 248/2013, v ktorom boli spoločne a nerozdielne zaviazaní k náhrade škody, jednak odporca a jednak firma Kraft Foods Slovakia a. s., Bratislava, teda súd neaplikoval ustanovenie § 420 ods. 2 OZ. Ak by ho bol aplikoval, bolo by v konaní ustálené, že sa jednalo o škodu, ktorá vznikla v súvislosti s plnením pracovných úloh a v tom prípade by bola zodpovednosť len na strane firmy, nie na strane fyzickej osoby, teda odporcu. V tomto spore, ako je vyššie uvedené, je už právoplatne rozhodnuté.

Vzhľadom na takto vyhodnotený skutkový stav súd sa stotožnil so stanoviskom navrhovateľa, ktorý si uplatňoval svoj nárok len voči odporcovi. Správne si potom navrhovateľ uplatnil svoje postihové právo v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) len proti odporcovi. Nejedná sa o nárok na náhradu škody, ktorý prešiel na poisťovňu, t. j. navrhovateľa podľa ust. § 827 OZ, ale ide o zvláštny nárok poisťovne, ktorý vyplýva priamo zo špeciálneho právneho predpisu.

Súd, vyhodnotiac každý dôkaz osobitne, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Výšku uplatneného postihového práva nikto nespochybňoval, a preto sa s ňou súd ani bližšie nezaoberal. Samotná výška bola preukázaná dostatočne listinnými dôkazmi.

V zmysle ust. § 517 ods. 2 OZ súd zaviazal odporcu aj k zaplateniu 8,5 % ročného úroku z omeškania od 22.07.2008, t. j. deň po doručení žalobného návrhu, lebo mal nepochybne preukázané, že odporca je s platením v omeškani.

Ohľadom 8,5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 2.441,61 eur za obdobie od 07.07.2008 do 21.07.2008 konanie zastavil, a to vzhľadom na späťvzatie návrhu navrhovateľa v tejto časti, použijúc pri tom ust. § 96 O. s. p.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., zaviazal odporcu uhradiť navrhovateľovi trovy konania - súdny poplatok v sume 146,38 eur, pretože navrhovateľ mal plný úspech vo veci.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie odporca. S napadnutým rozsudkom nesúhlasí v celom rozsahu. Poukazuje na rozsudok sp. zn. 10C 87/99 zo dňa 20.12.2012, v ktorom súd ustálil, že v danom prípade zodpovednými subjektmi bol odporca i jeho zamestnávateľ ako prevádzkovateľ motorového vozidla. Poukazuje na znenie ust. § 427 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto ustanovenia je za škodu z občianskoprávneho hľadiska zodpovedný zásadne prevádzateľ, kým z trestnoprávneho hľadiska vodič dopravného prostriedku. Odporca poukazuje na to, že vodič prevádzkovateľa dopravného prostriedku nie je zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ak dopravný prostriedok, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, použil v rámci svojej činnosti pre prevádzkovateľa. V konaní vedenom na OS Martin sp. zn. 10C/87/99 nebolo vyslovené, že by nešlo o pracovnú cestu a nebolo to uvedené ani v odvolacom konaní. V uvedených rozhodnutiach súdy iba poukázali na ust. § 420 a § 427 Občianskeho zákonníka. Poukazuje tiež na ustanovenia vyhlášky č. 423/1991 Zb., a to jej § 3, § 1 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a) a ods. 3. Odporca v priebehu konania na pojednávaní konanom dňa 04.06.2015 poukázal na ust. § 11 ods. 3 vyššie uvedenej vyhlášky, v zmysle ktorej namietal svoju pasívnu legitimáciu a má za to, že navrhovateľ má svoj nárok uplatňovať voči právnickej osobe. Pokiaľ ide o skutočnosti súvisiace s dopravnou nehodou zo dňa 29.08.1997, odporca opätovne uvádza, že išlo o pracovnú cestu do obce Turčianska Štiavnička. V obci mal pracovné stretnutie so starostom obce, pracovnú cestu vykonával pre svojho zamestnávateľa, prevádzkovateľa motorového vozidla. Odporca so starostom obce spolu prejednávali požiadavku obce voči Čokoládovny Slovakia na poskytnutie sponzorského daru pre žiakov Základnej školy Turčianska Štiavnička. U zamestnávateľa zastával funkciu oblastného vedúceho na základe pracovnej zmluvy, ktorá mala charakter manažérskej zmluvy. V rámci výkonu práce nemal stanovený fond pracovného času a prácu vykonával aj mimo pracovných dní, čo bolo i v deň nehody. Odporca nikdy nepoužíval motorové vozidlo svojho zamestnávateľa bez jeho vedomia, ani proti jeho vôli a takisto to bolo aj v prípade použitia motorového vozidla v čase vzniku nehody. Odporca poukázal aj na tú skutočnosť, že ani zamestnávateľ v čase vzniku poistných udalostí túto neposúdil ako škodu, ani si ju ako škodu nevymáhal, z čoho vyplýva, že túto udalosť zamestnávateľ odporcu neposudzoval ako porušenie pracovnej disciplíny a ani s odporcom nerozviazal pracovný pomer z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny. Poukazuje na ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého zákonného ustanovenia má s poukazom na uvedené odporca za to, že ako zamestnanec v deň vzniku škody vykonával pracovnú činnosť pre svojho zamestnávateľa. V priebehu konania odporca predložil dôkazy potvrdzujúce jeho tvrdenia, že v čase vzniku udalosti išlo o pracovnú cestu, a to potvrdenie starostu obce pána Z. F. zo dňa 03.03.2008 (uvedené potvrdil pán F. aj vo svojej výpovedi v konaní sp. zn. 10C/87/99) a prehlásenie Ing. A. B. zo dňa 11.02.2010, ktorý bol v rokoch 1994 - 1997 zamestnaný tiež v spoločnosti Čokoládovny Slovakia s. r. o. Senica vo funkcii oblastný vedúci predaja, t. j. v takej istej funkcii ako odporca a prehlásil, že sa pohybovali v teréne bez akéhokoľvek obmedzenia a stanovených limitov, a to z hľadiska pracovného času, využívania zvereneného osobného motorového vozidla na výkon práce. Na uskutočnenie každej

jazdy nikdy nepotrebovali a ani nedostávali predchádzajúci ani následný príkaz na jazdu a pracovné cesty sa nikdy neodsúhlasovali. Odporca má teda za to, že v jeho prípade išlo preukázateľne o pracovnú cestu, a preto ako vodič nie je zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku. Žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení uvádza, že vyhláška č. 423/1991 Zb. o zákonom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje v ust. § 11 tzv. postihové právo poisťovateľa voči poistenému. Charakter tohto ustanovenia je výrazne preventívny s cieľom prinútiť poisteného pod hrozbou sankcie plniť si riadne svoje povinnosti, ktoré mu ukladá zákon. Poukazuje na ust. § 11 ods. 1 písm. a) a § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Poisťovateľ má v zmysle tohto ustanovenia nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za poisteného vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Predpokladom na uplatnenie postihu je kumulatívne naplnenie nasledujúcich skutočností: 1. škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla, 2. oprávnená výplata poistného plnenia, 3. spôsobenie škody vodičom pod vplyvom alkoholu, 4. spôsobenie škody pod vplyvom alkoholu nastalo pri plnení úloh právnickej osoby alebo v príčinnej súvislosti s ním. Postihové právo vymedzené v ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. môže poisťovateľ uplatniť voči poistenému, ktorým je v zmysle citovaného ust. § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. jednak vodič, ktorý škodu spôsobil pod vplyvom alkoholu, ako aj prevádzkovateľ vozidla, v tomto prípade voči právnickej osobe, ak táto škoda bola spôsobená pri jej činnosti, resp. pri plnení jej úloh. Nakoľko v konaní vedenom na Okresnom súde Martin č. k. 10C 87/1999 nebolo preukázané, že by škoda bola spôsobená pri činnosti právnickej osoby, neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 11 ods. 3 vyhlášky, t. j. uplatnenie postihu voči právnickej osobe. Ak by bolo v konaní 10C 87/1999 preukázané, že škoda bola spôsobená pri činnosti právnickej osoby, musel by byť za škodu zaviazaný len zamestnávateľ, nakoľko zamestnanec by za túto škodu neniesol občianskoprávnu zodpovednosť. Námitka odporcu, že v čase škodovej udalosti sa jednalo o pracovnú cestu, je v súčasnosti už právne irelevantná, nakoľko OS Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10C 87/1999 sa vysporiadal aj s uvedenou právnou skutočnosťou. Navrhuje napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (vychádzajúc z obsahu odvolania odporcu, jeho odvolanie sa nedotýka výroku rozsudku okresného súdu, ktorým konanie o zaplatenie 8,5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 2.441,61 eur od 07.07.2008 do 21.07.2008 zastavil, preto sa ani rozhodnutie odvolacieho súdu tejto nenapadnutej časti rozsudku nedotýka) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p.

Odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Základom obrany odporcu v odvolaní je tvrdenie, že dopravná nehoda bola spôsobená pri plnení pracovných úloh a v súvislosti s nimi, nie je preto zodpovedným subjektom, nie je poisteným v zmysle ust. § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. a zodpovedným subjektom v tomto prípade by mal byť jeho zamestnávateľ.

Navrhovateľ si právo na plnenie uplatnil ako postihové právo poisťovne opierajúce sa o ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb. na tom skutkovom základe, že odporca ako poistený - ako vodič motorového vozidla spôsobil škodu v opilosti. Ide o tu o osobitné, tzv. postihové právo poisťovne, ktoré vzniká v špecifikovaných prípadoch uvedených v ust. § 11 ods. 1 písm. a) až f) vyššie citovanej vyhlášky v prípade, ak poisťovňa za poisteného plnila. Základom pre uplatnenie uvedeného postihového práva je, že subjekt, voči ktorému je tento nárok uplatnený, je poisteným v zmysle ust. § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb., teda je buď prevádzkovateľom motorového vozidla alebo je vodičom motorového vozidla, ktorý je zodpovedný za spôsobenú škodu. Zároveň je potrebné, aby poisťovňa za poisteného skutočne plnila poškodenému a aby nastala niektorá z kvalifikovaných skutočností uvedených v § 11 ods. 1 vyhlášky, v danom prípade je to požitie alkoholu.

Možno súhlasiť s obranou odporcu v tom smere, že nie vždy je vodič motorového vozidla zároveň aj poisteným subjektom v zmysle ust. § 3 ods. 1 citovanej vyhlášky. Postavenie poisteného má iba v tom prípade, ak je zodpovedný za spôsobenú škodu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich zodpovednosť za škodu (§ 420 a nasl. OZ) a ak ide zároveň o škodu, ktorej vecný rozsah je upravený v § 3 ods. 1 písm. a), b), c) citovanej vyhlášky.

Uvedené podmienky v danom prípade splnené boli. Možno konštatovať, že odporca ako vodič motorového vozidla spĺňa zákonné predpoklady poisteného v zmysle ust. § 3 ods. 1 citovanej vyhlášky. V tomto prípade, opätovne ako poukázal okresný súd, aj odvolací súd poukazuje na závery trestného konania, a to rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 31.03.1999 vydaný pod sp. zn. 2T/62/98 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.10.1999 pod č. k. 2To 535/99, na základe ktorého bol odporca uznaný za vinného z trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a z trestného činu ublíženia na zdraví. Bolo teda preukázané jeho zavinené protiprávne konanie, v príčinnej súvislosti s ktorým vznikla škoda poškodeným, ktorým poisťovňa plnila.

V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal, že základné nachádzacie konanie o nárokoch vzniknutých z poistnej udalosti sa viedlo pred Okresným súdom Martin, kde čiastočným rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 10C/87/1999-836 zo dňa 20. decembra 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/248/2013-931 zo dňa 28. októbra 2013 bolo právoplatne ustálené, že odporca v 1/ rade je spolu s prevádzkovateľom motorového vozidla zodpovedným za spôsobenú škodu z poistnej udalosti v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a bol zaviazaný spoločne a nerozdielne s prevádzkovateľom vozidla zaplatiť poškodeným náhradu škody spočívajúcu vo vecnej škode a bolestnom.

Hoci sa už v tomto konaní odporca bránil námietkou, že škoda bola spôsobená pri plnení pracovných úloh a v súvislosti s nimi a do úvahy by prichádzala zodpovednosť jeho zamestnávateľa v zmysle ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, okresný, ako aj krajský súd ustálili, že zodpovedným subjektom je samotný odporca, nie jeho zamestnávateľ.

Vyššie uvedenými rozsudkami bola právoplatne vyriešená otázka zodpovednostného subjektu v právnom vzťahu vzniknutom z poistnej udalosti, ktorá je predmetom tohto konania. Súd uznal ako zodpovedný subjekt na zaplatenie vecnej škody a bolestného poškodeným odporcu spolu s prevádzkovateľom motorového vozidla. Pokiaľ potom poisťovňa z tohto titulu plnila dôvodné nároky poškodených, odporca má vo vzťahu k poisťovni spolu s prevádzkovateľom motorového vozidla postavenie poisteného.

Hoci spoluzodpovedným subjektom v tomto prípade je prevádzkovateľ vozidla, na strane prevádzkovateľa nenastala osobitná skutočnosť, s ktorou by bolo spojené postihové právo poisťovne voči poistenému. Tá nastala iba v prípade odporcu, keď je nesporne zistené, že predmetná poistná udalosť dopravná nehoda bola spôsobená v príčinnej súvislosti s požitím alkoholu zo strany odporcu nad 0,30 promile. Uvedené zakladá právny nárok poisťovne na plnenie, ktoré za poisteného poškodeným poskytla.

Rozsudok okresného súdu je preto vecne správny a odvolací súd ho potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľ bol v konaní úspešný, trovy odvolacieho konania si však neuplatnil, z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.